

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

2.1.1 ทฤษฎีต้นทุนการผลิต (Production Costs)

ในทางเศรษฐศาสตร์ หลักการวัดต้นทุนต้องวัดโดยหลักของค่าเสียโอกาส คือการพิจารณาต้นทุนนั้นจะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายทุกชนิดที่เกิดขึ้นในการผลิตสินค้าชนิดนั้นๆ ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนเอกชน และต้นทุนภายนอก คือ

ก) ต้นทุนของเอกชน (Private Costs) คือต้นทุนที่เกิดจากเจ้าของกิจการหรือธุรกิจโดยตรง หรือเป็นต้นทุนที่เจ้าของกิจการจะต้องรับภาระจริงๆ ซึ่งเป็นผลสืบมาจากการผลิต

ข) ต้นทุนภายนอก (External Costs) คือต้นทุนที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่นในสังคมที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการผลิตต้องรับภาระ คือเป็นผลสืบเนื่องจากการผลิตของเจ้าของกิจการหรือธุรกิจ

ฉะนั้นต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์ (Economics Costs) จึงหมายถึงมูลค่าที่เกิดขึ้นแก่สังคมในการใช้ทรัพยากรทั้งหมด หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการผลิตสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นนี้ไม่ว่าใครจะเป็นผู้จ่ายย่อมถือเป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นกับสังคมนั้นๆ ดังนั้นต้นทุนทางสังคมจึงประกอบด้วยต้นทุนกิจการการผลิตของเอกชนกับต้นทุนภายนอกกิจการการผลิตของเอกชนนั่นเอง

ต้นทุนเอกชน (Private Costs) ยังแบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ

(1) ต้นทุนที่ชัดเจน (Explicit Costs) คือต้นทุนที่จ่ายเป็นเงินสดจริงๆ หรือได้แก่มูลค่าของทรัพยากรที่ต้องซื้อจากผู้อื่นมาใช้ในการผลิต

(2) ต้นทุนที่ไม่ชัดเจน (Implicit Costs) คือต้นทุนที่ไม่ได้จ่ายเป็นเงินสดออกไปจริงๆ แต่ต้องประเมินออกมาเป็นต้นทุนการผลิต อันเนื่องมาจากกรณีผู้ผลิตนำปัจจัยการผลิตของตนเองมาใช้ในการผลิต ดังนั้นต้นทุนที่ไม่ชัดเจน จึงหมายถึงมูลค่าของทรัพยากรที่ตัวเองเป็นเจ้าของเมื่อนำมาใช้เสียเอง ซึ่งทำให้เสียโอกาสที่จะได้เป็นรายได้จากการขายทรัพยากรเหล่านั้นให้แก่ผู้อื่น ดังนั้นต้นทุนที่ไม่ชัดเจนจึงประเมินหรือคิดได้จากค่าเสียโอกาส (Opportunity Costs) ซึ่งหมายถึงค่าของการเสียผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากโอกาสที่ดีที่สุด (Benefits of the Best Alternative Forgone) นั่นเอง

2.1.2 ทฤษฎีส่วผสมทางการตลาด (Marketing Mix)

ในด้านการตลาด ประเด็นสำคัญที่กิจการทั่วไปจะต้องให้ความสนใจ คือ ด้านการตลาด และการจัดจำหน่าย อันประกอบด้วยส่วนประกอบของการตลาดทั้งสี่ (4 P's) อันได้แก่

ก) **ผลิตภัณฑ์ (Product)** คือสิ่งของหรือบริการที่นำเสนอเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ในที่นี้หมายถึง เสื้อผ้ากีฬาและอุปกรณ์กีฬา บางชนิดแบ่งแยกเป็นแบบต่างๆ ให้เลือกหลายแบบ มีให้เลือกหลากหลายสีสันทามที่ผู้บริโภคร้องการ

ข) **ราคา (Price)** คือจำนวนเงินที่ถูกจ่ายออกไปเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ที่เจ้าของกิจการเป็นผู้กำหนดหรือมีการตั้งราคา ซึ่งจะทำให้กิจการของเขามบรรลุผลกำไร และผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจ ซึ่งการตั้งราคาของผู้ผลิตมีหลายวิธี ดังนี้

1. การตั้งราคาชั้นสูง (Premium Pricing)
2. การตั้งราคาที่ยุติธรรม (Fair Pricing)
3. การตั้งราคาแบบเจาะตลาด (Penetration Pricing)
4. การตั้งราคาตามคู่แข่ง (Parity Pricing)
5. การตั้งราคาโดยบวกจากต้นทุน (Cost – Plus Pricing)

ค) **ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)** เป็นส่วนผสมทางการตลาดอีกส่วนหนึ่งที่จะเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์จากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือผู้ใช้คนสุดท้าย หน้าที่ของช่องทางการจัดจำหน่าย คือ การผลิต, การขนส่ง, การคลังสินค้า ซึ่งหากกิจการดำเนินงานตามหน้าที่นี้ก็จะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายอันจะมีผลต่อต้นทุนการผลิต สำหรับรูปแบบของการจัดจำหน่ายมีลักษณะรูปแบบ ดังนี้

- การจำหน่ายแบบหนาแน่น (Intensive) คือการกระจายสินค้าออกเป็นวงกว้าง
- การจำหน่ายแบบคัดเลือก (Selective) คือการกระจายสินค้าไปยังที่ที่เหมาะสม

ข) **การส่งเสริมการตลาด (Promotion)** เป็นการส่งเสริมการขายเพื่อเพิ่มยอดขาย การส่งเสริมการตลาดเกี่ยวกับการสื่อสารคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ ในรูปแบบที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค ปัจจัยที่จะต้องคำนึงถึงในการโฆษณา ได้แก่

- ประสิทธิภาพการโฆษณา จะต้องคำนึงถึง คือ ประชากรศาสตร์, ภูมิศาสตร์
- การเลือกสื่อโฆษณา ต้องคำนึงถึงอัตราเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย, ความถี่, กำหนดระยะเวลา

เวลา และที่สำคัญคือต้นทุน

- กิจกรรมการส่งเสริมการขายเพื่อเพิ่มยอดขาย และผลกระทบต่อสังคม เช่น ขาพพร้อม

ของแถม, มีส่วนลดในการขาย, จัดประกวดแข่งขัน, การชิงโชค เป็นต้น

2.1.3 ทฤษฎีวิเคราะห์โครงการ (Project Analysis)

ในการพิจารณาถึงการลงทุนในธุรกิจต่างๆ ต้องพิจารณาในหลายๆ ด้านด้วยกัน เริ่มจากด้านการเงินที่ใช้ลงทุน ผลตอบแทนที่จะได้รับการลงทุน การเสื่อมราคาของทรัพย์สินที่ลงทุนไป และผลกระทบอื่นๆ ที่มีผลต่อการดำเนินธุรกิจ ทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์โครงการด้านการเงิน (Financial Aspect Analysis) แบ่งวิธีการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

- วิเคราะห์โดยไม่มีวิธีการคิดลด (Indiscounting Method) มีหลักเกณฑ์ในการประเมินโครงการที่มีอายุการดำเนินงานสั้นเพียงปีเดียว โดยมีความจำเป็นแบบเร่งด่วน มีการตรวจสอบอย่างง่าย และไม่คำนึงถึงมูลค่าของเงินตามช่วงระยะเวลา

- วิเคราะห์โดยวิธีการคิดลด (Discounting Method) คือการตัดสินใจเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสม ที่จะนำไปคำนวณหามูลค่าต่างๆ ของโครงการ ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกันของโครงการที่มีอายุการดำเนินงานยาวนานหลายปี เพื่อประกอบการตัดสินใจ ดังนี้

1. มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value : NPV) มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ เป็นการหาค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของแต่ละโครงการว่ามีค่ามากน้อยเพียงใด คือการคำนวณหาผลรวมมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดว่าโครงการนั้นๆ จะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าหรือมีกำไรต่อต้นทุนรวมหรือไม่ ซึ่งการคำนวณหาผลรวมมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ มีสูตรดังนี้

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{B_t}{(1+i)^t} - \left(\sum_{t=1}^n \frac{C_t}{(1+i)^t} + C_0 \right)$$

โดยกำหนดให้	B_t	=	มูลค่าผลตอบแทนในปีที่ t
	C_t	=	มูลค่าของต้นทุนปีที่ t
	C_0	=	มูลค่าการลงทุนในระยะแรก
	i	=	อัตราดอกเบี้ย
	t	=	ปีของโครงการ คือปีที่ 1, 2, 3, ..., n
	n	=	อายุของโครงการ

2. อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) คืออัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับทั้งหมด เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายทั้งหมด หรืออัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) ของโครงการมีค่าเท่ากับศูนย์พอดี ทั้งนี้ค่า IRR ที่คำนวณหา ได้โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{IRR คือ } r \text{ ที่ทำให้} \quad : \quad \sum_{t=1}^n \frac{B_t}{(1+r)^t} - \sum_{t=1}^n \frac{C_t}{(1+r)^t} + C_0 = 0$$

โดยกำหนดให้

B_t	=	มูลค่าผลตอบแทน ในปีที่ t
C_t	=	มูลค่าของต้นทุนทั้งหมด
r	=	อัตราคิดลด (Discount Rate)
t	=	ปีของโครงการ คือปีที่ 1, 2, 3,.....n
n	=	อายุของโครงการ

3. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit -Cost Ratio : B/C ratio) หมายถึงเกณฑ์ที่แสดงถึงอัตราส่วนระหว่างผลรวมมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน กับผลรวมมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายตลอดอายุของโครงการ

ค่าใช้จ่ายในที่นี้ หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการ โดยไม่แยกว่าเป็นค่าใช้จ่ายประเภทใดๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านทุน (Capital) ค่าใช้จ่ายด้านการดำเนินงาน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการดูแลบำรุงรักษา สูตรที่ใช้ในการคำนวณคือ

$$\text{B/C ratio} = \frac{\text{ผลรวมมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทน}}{\text{ผลรวมมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่าย}}$$

$$\text{B/C ratio} = \sum_{t=1}^n \frac{B_t}{(1+i)^t} / \sum_{t=1}^n \frac{C_t}{(1+i)^t} + C_0$$

โดยกำหนดให้	B_t	=	มูลค่าผลตอบแทน ในปีที่ t
	C_t	=	มูลค่าของต้นทุนทั้งหมด
	C_0	=	มูลค่าการลงทุนในระยะแรก
	i	=	อัตราส่วนลดหรืออัตราดอกเบี้ย
	t	=	ปีของโครงการ คือปีที่ 1, 2, 3, ..., n
	n	=	อายุของโครงการ

4. ระยะเวลาคืนทุนของโครงการ (Payback Period) หมายถึงระยะเวลาการดำเนินงานที่มีผลทำให้ผลตอบแทนสุทธิมีค่าเท่ากับค่าใช้จ่ายในการลงทุนตอนเริ่มต้นของโครงการพอดี วิธีการหาระยะเวลาการคืนทุนหรือจำนวนปีที่จะทำให้กิจการได้ผลตอบแทนคุ้มกับการลงทุน สามารถคำนวณได้ตามสูตรดังนี้

$$\text{Payback Period} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการลงทุน}}{\text{ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยต่อปี}}$$

5. การวิเคราะห์ความไหวตัวต่อเหตุเปลี่ยนแปลง (Sensitivities Analysis)

การวิเคราะห์ความไหวตัวต่อเหตุเปลี่ยนแปลง เป็นประโยชน์ต่อการประเมินความทนต่อเหตุการณ์ในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงไปจากสถานการณ์เดิมของโครงการ การวิเคราะห์ว่ามูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรเมื่อสถานการณ์เดิมของโครงการเปลี่ยนแปลงไป เช่น ผลตอบแทนมีแนวโน้มลดลงขณะที่ต้นทุนเท่าเดิม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทำให้ทราบว่าตัวแปรอะไรบ้างที่ต้องมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด เนื่องจากตัวแปรดังกล่าวนั้นมีผลทำให้ผลตอบแทนของโครงการเกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว อันจะมีผลกระทบต่อการประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ ตัวแปรที่สำคัญในการวิเคราะห์ ได้แก่ ด้านราคาของผลิตภัณฑ์ ด้านต้นทุนรวมที่สูงขึ้น และด้านปริมาณการผลิต เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงราคาและปริมาณผลผลิตจะทำให้เกิดผลกระทบต่อผลตอบแทนของโครงการ ทั้งนี้เนื่องจาก

$$\begin{aligned} \text{ผลตอบแทน (Benefit)} &= \text{รายได้รวม (Total Revenue: TR)} \\ &= \text{ราคา (P) x ปริมาณ (Q)} \end{aligned}$$

ส่วนการเปลี่ยนแปลงราคาและปริมาณปัจจัยการผลิต จะทำให้เกิดผลกระทบต่อต้นทุนของโครงการ ทั้งนี้เนื่องจาก

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนรวม (Total Cost)} &= \text{ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (Investment Cost) + ค่าใช้จ่าย} \\ &\quad \text{ในการดำเนินการ (Operating Cost)} \end{aligned}$$

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัญญา พิเชียรสุทธ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนเป็นตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อศึกษาปริมาณความต้องการรถยนต์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และเพื่อศึกษาด้านทุนผลตอบแทนในการลงทุนเป็นตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยแยกการพิจารณาวิเคราะห์การลงทุนเป็นตัวแทนจำหน่ายออกเป็น 3 กรณี ตามส่วนแบ่งการตลาดคือ 1.) ในกรณีของส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 30 2.) ในกรณีของส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 35 3.) ในกรณีของส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 40 ผลการศึกษาพบว่าปริมาณความต้องการรถยนต์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ส่วนด้านความเป็นไปได้ในการลงทุนโดยวิธีวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนพบว่า กรณีที่ 1.) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ 15.64 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 448,554.00 บาท และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 1.01 กรณีที่ 2.) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ 19.07 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 3,134,548.00 บาท และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 1.10 กรณีที่ 3.) อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ 22.21 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 5,906,788.00 บาท และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 1.17 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ทั้ง 3 กรณี มีความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐศาสตร์และเหมาะสมต่อการลงทุน เพราะมูลค่าปัจจุบันของโครงการมากกว่า 0 อัตราผลตอบแทนต่อทุนมากกว่า 1 และอัตราผลตอบแทนภายในมีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้

อังคณา อนันต์สถาพร (2541) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุน – ผลตอบแทน ในกิจการเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ทำจากผ้าทอมือ เก็บข้อมูลจากโรงงานขนาดกลางที่ผลิต ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ขนาดการผลิตประกอบด้วยจักร 30 ตัว ประมาณการต้นทุน และรายรับระยะเวลา 10 ปี แล้วนำมาวิเคราะห์โดยวิธีต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน ประกอบด้วยวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ที่อัตราคิดลดที่ 8.5% ได้ค่ามากกว่า 0 อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ (B/C ratio) เท่ากับ 1.09 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) ได้เท่ากับ 35% ซึ่งมีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดค่าไว้ คือ 8.5% และมีระยะเวลาคืนทุน 5.5 ปี จากระยะเวลา 10 ปี จึงเป็นโครงการที่น่าลงทุน เนื่องจากให้ผลตอบแทนมากกว่าต้นทุน

ถนอม ดารารัตน์ (2542) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนทางการเงินของอุตสาหกรรมลำไยอบแห้ง เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนทางการเงินของอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งในจังหวัดลำพูนและจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ตลอดจนโอกาสที่จะแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดส่งออกอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งของไทยในตลาดโลก ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนทางการเงินที่อัตราส่วนร้อยละ 15 พบว่า อัตราส่วนผลตอบแทนการลงทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 1.034 อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ 46 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 10,292,501.00 บาท ระยะเวลาการคืนทุนอยู่ในปีที่ 4 จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การลงทุนในอุตสาหกรรมอบแห้งลำไยทั้งเปลือกในจังหวัดลำพูนและจังหวัดเชียงใหม่ แบบเตอบเกษตรขนาดเล็กมีความเหมาะสมกับการลงทุน พบว่าเมื่อรายได้ (ยอดขาย) ลดลงร้อยละ 5 และต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 โครงการนี้จะไม่เหมาะสมกับการลงทุน แสดงให้เห็นว่าโครงการจะมีความทนต่อปัจจัยที่มีผลกระทบที่อัตราค่าเปลี่ยนแปลงของยอดขายและต้นทุน ไม่เกินร้อยละ 5

ชัชวาล สุวรรณเสวี (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ต้นทุน-ผลตอบแทนของโครงการโรงเรียนนวดแผนโบราณในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อวิเคราะห์ทางด้านปริมาณ โดยการวิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงการ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงต้นทุนและ/หรือผลตอบแทน รวมถึงเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนของโครงการ ผลการศึกษาพบว่า ณ อัตราดอกเบี้ย 11% อัตราการขยายตัวของรายได้/ต้นทุน 3% ได้ค่าดังนี้ อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ 15.56 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 5,026,469.69 บาท อัตราผลตอบแทนต่อทุน (B/C Ratio)

เท่ากับ 1.32 และระยะเวลาการคืนทุน (PB) คือ 4 ปี 2 เดือน หลังจากนั้นได้วิเคราะห์ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงรายได้/ต้นทุนจาก 3% เป็น 5% และ 7% ณ ระดับอัตราดอกเบี้ย 8.5%, 11% และ 12% ตามลำดับ แล้วทำการวิเคราะห์ว่าจะมีความเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปได้ว่า หากอัตราดอกเบี้ยลดลงเหลือ 8.5% ในขณะที่รายได้/ต้นทุนเพิ่มขึ้น 7% จะให้ผลวิเคราะห์ทางการเงินดีที่สุด คืออัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ 20.07 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 8,439,817.41 บาท อัตราผลตอบแทนต่อทุน (B/C Ratio) เท่ากับ 2.161 และระยะเวลาการคืนทุน (PB) เท่ากับ 2 ปี 9 เดือน

2.3 ระเบียบวิธีวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมข้อมูลต่างๆ ของกิจการจากเจ้าของกิจการผลิตเสื้อผ้ากีฬาที่อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่กรรมวิธีการผลิต การใช้เทคนิคการผลิตและออกแบบเสื้อผ้ากีฬา ระยะเวลาที่ศึกษาเริ่มตั้งแต่ดำเนินกิจการ เป็นระยะเวลา 10 ปี ตามอายุการใช้งานของเครื่องมือเครื่องจักร

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รวบรวมจากบัญชีรายได้และรายจ่ายของกิจการผลิตเสื้อผ้ากีฬา ตลอดจนจากหนังสือและวารสารของหน่วยงานราชการและเอกชนต่างๆ

การระบุต้นทุนและผลตอบแทน

ขั้นตอนที่ 1. ประมาณการต้นทุนและผลตอบแทน โดยแจกแจงรายละเอียดอย่างชัดเจน เพื่อให้ข้อมูลในการศึกษาใกล้เคียงความจริงมากที่สุด ประกอบด้วย

ด้านต้นทุนด้านการผลิต

ก. ต้นทุนที่ชัดเจน (Explicit Cost) หมายถึง ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง และมีการจ่ายจริงเป็นต้นทุน ในการศึกษาคั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน

- ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) คือต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนการผลิต ไม่ว่าจะผลิตสินค้าเป็นจำนวนเท่าใดก็ตาม ค่าใช้จ่ายในลักษณะนี้จะเท่าเดิม ประกอบด้วย

ต้นทุนด้านอาคารสถานที่

- ที่ดิน พร้อมการปรับปรุง
- สิ่งปลูกสร้าง พร้อมตกแต่ง

ต้นทุนด้านเครื่องมือ เครื่องจักร

- จักรเย็บผ้า 12 เครื่อง
- จักรพัง 3 เครื่อง
- ค่าเครื่องตัดผ้า 2 เครื่อง

ต้นทุนอุปกรณ์การผลิตต่างๆ

ต้นทุนอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

- ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) คือต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนการผลิต หากผลิตสินค้าเป็นจำนวนมากก็ต้องจ่ายต้นทุนผันแปรมาก และในทางตรงกันข้ามหากผลิตน้อยก็จะจ่ายต้นทุนผันแปรน้อย เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ ค่าจ้างแรงงาน ค่าวัตถุดิบ (ผ้าเย็บ, ด้าย, ยางเย็บ)

ประมาณการต้นทุนหมุนเวียน

- ต้นทุนวัตถุดิบ ผ้าดิบ และอุปกรณ์อื่นๆ
- ค่าใช้จ่ายในสำนักงาน, การบริหารงาน
- ค่าใช้จ่ายด้านแรงงานการผลิต

ข. ต้นทุนที่ไม่ชัดเจน (Implicit Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายออกเป็นตัวเงินจริงๆ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการที่ผู้ผลิตนำเอาปัจจัยการผลิตของตนเองมาใช้ในการผลิตเสียเอง เช่น ผู้ผลิตนำที่ดิน เงินทุน ตลอดจนแรงงานและความสามารถมาใช้ในการดำเนินกิจการของตนเอง ก็จะต้องคิดในรูปของค่าเช่า ดอกเบี้ย ตลอดจนค่าจ้างและกำไร เป็นต้น ต้นทุนทางอ้อมนี้สามารถเรียกได้อีกชื่อว่า ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost หรือ Alternative Cost)

ด้านผลตอบแทน

ผลตอบแทน (Benefit) จะพิจารณาผลตอบแทน เฉพาะเรื่องผลตอบแทนทางตรง (Direct Benefit) หมายถึง ยอดขายหรือการจัดจำหน่ายของกิจการ และการประมาณการเพื่อวิเคราะห์ยอดขายเป็นรายเดือน หรือรายปี

ขั้นตอนที่ 2. การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าต่างๆ อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดดังนี้

1. ศึกษากิจการภายในระยะเวลา 10 ปี คือตั้งแต่ปี พ.ศ.2540-2549 ซึ่งเป็นอายุการใช้งานของเครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ผลิตสินค้าเสื้อผ้ากีฬา
2. ระยะเวลาของผลตอบแทนคือ 10 ปี เริ่มตั้งแต่ปีที่ 1 จนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ 10 ปี
3. ค่าอาคารสถานที่ ลงทุนในปีที่ศูนย์ หักค่าเสื่อมราคา ปีละ 5 %

4. ค่าเครื่องมือเครื่องจักร ลงทุนในปีที่ศูนย์ หักค่าเสื่อมราคา ปีละ 10 %
5. ค่าอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน ลงทุนในปีที่ศูนย์ หักค่าเสื่อมราคา ปีละ 10 %
6. ค่ายานพาหนะลงทุนปีที่ศูนย์ หักค่าเสื่อมราคา ปีละ 10 %
7. ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงาน ไม่เปลี่ยนแปลง
8. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน เช่น ค่าวัสดุคิบ เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นปีละ 5%
9. รายได้ของกิจการตั้งแต่ปีที่ 2-10 ขยายตัวเพิ่มขึ้นปีละ 5%
10. กำหนดอัตราคิดลด เท่ากับ 10%

ค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคา คิดจากค่าใช้จ่ายในการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ได้แก่ อาคารสิ่งปลูกสร้าง ค่าเครื่องมือเครื่องจักร เครื่องใช้สำนักงาน ยานพาหนะ โดยกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภท พิจารณาจากความคงทนถาวรของสินทรัพย์ สินทรัพย์ที่มีความคงทนสูงอายุการใช้งานจะนานกว่าสินทรัพย์ที่มีความคงทนต่ำ

1. อาคารสิ่งปลูกสร้าง	อายุการใช้งาน 20 ปี	คิดค่าเสื่อมราคา ปีละ 5 %
2. เครื่องมือเครื่องจักร	อายุการใช้งาน 10 ปี	คิดค่าเสื่อมราคา ปีละ 10 %
3. เครื่องใช้สำนักงาน	อายุการใช้งาน 10 ปี	คิดค่าเสื่อมราคา ปีละ 10 %
4. ยานพาหนะ	อายุการใช้งาน 10 ปี	คิดค่าเสื่อมราคา ปีละ 10 %

ขั้นตอนที่ 3. หาค่าต่างๆ ของโครงการ โดยใช้ทฤษฎีที่กำหนด ดังนี้

1. มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value : NPV) การคำนวณหาผลรวมมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดว่าโครงการนั้นๆ จะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าหรือมีกำไรต่อต้านทุนรวมหรือไม่ กล่าวคือ

ถ้าค่าของ NPV ที่คำนวณได้ มีค่ามากกว่า 0 แสดงว่าโครงการให้ผลตอบแทน คุ้มค่า

ถ้าค่าของ NPV ที่คำนวณได้ มีค่าน้อยกว่า 0 แสดงว่าโครงการให้ผลตอบแทน ไม่คุ้มค่า

2. อัตราผลตอบแทนของโครงการ (Internal Rate of Return : IRR) หาค่าว่าอัตราส่วนลดที่เท่าใดที่จะทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเป็นศูนย์ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ประเมินความคุ้มค่าของโครงการ คือ ค่า IRR ต้องมากกว่าหรือเท่ากับค่าเสียโอกาสของทุนจึงคุ้มค่านำลงทุน ถ้า IRR มีค่าต่ำกว่าค่าเสียโอกาสก็ไม่ควรลงทุน

คือ i = อัตราดอกเบี้ย ใช้คำนวณหาค่า NPV

r = อัตราส่วนลด ใช้คำนวณหาค่า IRR

IRR สูงกว่า ค่าเสียโอกาสของทุน (i) แสดงว่าการลงทุน คຸ້ມคຳ

IRR ตຳกຳวຳ ค่าเสียโอกาสของทุน (i) แสดงว่าการลงทุน ไม่คຸ້ມคຳ

3. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit - Cost Ratio : B/C Ratio) เกณฑ์ที่ใช้

ตัดสินใจ คือ

ตัดสินใจลงทุนเมื่อ B/C ratio มีค่า มากกว่า หรือเท่ากับ 1 ($B/C \geq 1$)

ตัดสินใจไม่ลงทุนเมื่อ B/C ratio มีค่า น้อยกว่า 1 ($B/C < 1$)

4. ระยะเวลาคืนทุนของกิจการ (Payback Period) คือระยะเวลาการดำเนินงานที่มีผลทำให้ผลตอบแทนสุทธิ มีค่าเท่ากับค่าใช้จ่ายในการลงทุนตอนเริ่มต้นโครงการพอดี

5. การวิเคราะห์ความไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (Sensitivities Analysis) เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการประเมินความทนต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ที่เปลี่ยนแปลงไปจากสถานการณ์เดิมของโครงการ เช่น เมื่อต้นทุนเพิ่มขึ้น รายรับลดลง โดยกำหนดดังนี้

- เมื่ออัตราคิดลดเพิ่มขึ้นจากเดิม 10% เป็นอัตรา 12%
- เมื่อต้นทุนเพิ่มขึ้น 5% เพิ่มขึ้น 7% และเพิ่มขึ้น 10%
- เมื่อผลตอบแทนลดลง 5% ลดลง 7% และลดลง 10%